

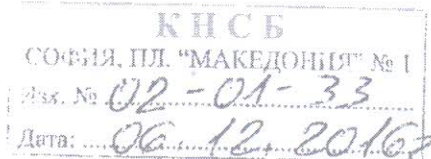
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. №

КТСП-653-08-33

дата

6.12.2016 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА КЪМ 43-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ

На Ваш изх. № КТСП-653-08-33 от 05.12.2016 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда № 602-01-79, внесен от Министерски съвет.

УВАЖАЕМИ Г-Н АДЕМОВ,

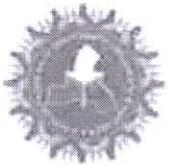
Във връзка със законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда № 602-01-79, внесен от Министерски съвет, с който внимателно се запознахме, изразяваме следното становище:

По параграф 1 от ЗИДКТ

Подкрепяме предложението за създаване на нова ал. 3 на чл. 1286 от Кодекса на труда. Подробни аргументи сме изложили пред Комисията към НСТС.

По параграф 2 от ЗИД на КТ

Това предложение разглеждаме в светлината и в съответствие с чл. 84, т. 15 от Конституцията на Република България, т.е. в неговата принципна същност. От тази именно позиция не можем да приемем направеното предложение. Според нас, касае се за принципни въпроси, които следва да намерят своето принципно решение.

По наше мнение, като цяло, стои въпросът за мястото на чл. 154 в Кодекса на труда и неговото съответствие с посочената по-горе разпоредба на Конституцията. Прилагаме статия по въпроса, която е публикувана и на сайта „Де факто“. Писмо с аналогично на статията съдържание изпратихме (Изх. № 04-03-79/18.10.2016 г.) до министър З. Русинова с предложение да бъде иницирана законодателна промяна в КТ и принципното решаване на въпроса за официалните празници в съответствие с Конституцията. Отговорът на министър Русинова, обаче, не зачита нашите аргументи.

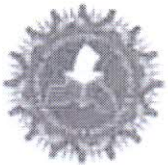
На следващо място, продължаваме да считаме, че предложения законопроект не отговаря на изискванията на чл. 19 и сл. от Закона за нормативните актове, които влязоха в сила от 04.11.2016 г. Съгласно тези изисквания, следва да се изготви т.нар. „предварителна оценка на нормативния акт“. Но такава не е приложена към законопроекта. Съдържащите се в т. 2 от мотивите към проекта на ЗИДКТ няколко тирета възприемаме не като оценка на въздействието, а като предварителна най-обща прогноза.

Не на последно място, учудване предизвиква и обстоятелството, че досегашната алинея 2 на чл. 154 КТ става алинея 3 и възможността за разместване от Министерския съвет на празничните дни не отпада.

С оглед евентуалното приемане на предлаганата нова ал. 2, считаме че няма място за съществуване на третата алинея, т.е. че тя следва да бъде отменена. Не намираме разумно обяснение на въпроса защо е необходимо досегашната ал. 2 на чл. 154 КТ да стане ал. 3 в контекста на предлаганите промени?

Според нас, необходимо е да отпадне правомощието на Министерския съвет за разместване на празничните дни. По наше мнение, липсват аргументи както от правна, така и от житейска логика, които да обосновават необходимостта да се запази правото на МС. **Какво представлява това право?** В действащата Конституция такова право не се съдържа. Липсва и акт на Народното събрание, приет в условията на новата Конституция, който да е създал това право. Откъде тогава МС черпи право да „размества почивните дни“? Отговорът е – от онзи персонален и числен състав на Народното събрание, който е приел през 1986 г. Кодекса на труда, в т.ч. и чл. 154, ал. 2 КТ при действието на отменената от 1991 г. Конституция!

Отделен въпрос е защо, в каква връзка, наред с празничните дни, се появяват почивните дни, които са друга категория на Кодекса на труда (вж. чл. 136 и чл. 153 КТ).

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

1040 София, пл. "Македония" № 1, www.knsb-bg.org

КНСБ
25
години

Даваме си сметка, че в някаква степен работниците и служителите, независимо чрез кой закон са уредени правоотношенията им, вероятно ще приемат това предложение. Още повече в законопроекта е заложено той да влезе в сила от 01.01.2017 г., **който забележете е неделен ден!** Тоест, влизането в сила на законопроекта решава и въпросът за деня 02.01.2017 г., т.е. този ден по силата на новата алинея ще е почивен, неработен, а не „неприсъствен“. Което пък, от своя страна, няма да наложи произнасяне на МС по действащата сега ал. 2 на чл. 154 КТ.

Добре се вижда, че предлаганата алинея носи в личен план повече неработни дни на работниците и служителите. В този смисъл можем да подкрепим предложението, но такава подкрепа ще е въпреки и против изразените по-горе принципни съображения.

Приложение: съгласно текста – 1 бр.

**ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ
ПЛАМЕН ДИМИТРОВ**

ЧХ/ВМ/ТТ

Приложение!
Към писмо до Комисията по труда и
социалната политика в 43-то НС

**ПРАЗНИЧНИТЕ, ПОЧИВНИТЕ ДНИ -
ОПРЕДЕЛЯНЕ, РАЗМЕСТВАНЕ, СЛИВАНЕ**

Ежегодно, чрез медиите по темата се упражняват работодатели, синдикати и най-вече гражданството. Народните представители обикновено мълчат. А те са тези, които трябва да кажат „тежката“, си дума.

**I. Празничните дни са определени в чл. 154 от Кодекса на труда (КТ)¹.
Ерго, възниква въпросът – защо там, защо в този закон?**

Според чл. 1 КТ, ал. 1 *Този Кодекс урежда трудовите отношения между работника или служителя и работодателя, както и други отношения, непосредствено свързани с тях.* Очевидно е несъответствието на предмета на КТ с чл. 154, ал. 1 и ал. 2 КТ. **Отговорът на формулирания въпрос е** – защото към ден днешен първоначалната редакция (от 1986 г.) на чл. 154 КТ, с двете му алинеи, не е променена по същество. Възникващите циклично дебати по празничните дни и решенията на Министерския съвет, основани на чл.154, ал.2 КТ, са продукт на редакцията на текста още от създаването на КТ (ДВ. бр. 26 от 1.04.1986 г.), т.е. при и под действието на отменената Конституция на България. Тоест, редица обществени отношения и регулацията им от държавата, чрез правото са имали друга философия и обществено-политическа основа, отразени

¹ **Празнични дни**

Чл. 154. (1) **Официални празници са:**

- 1 януари - Нова година;
- 3 март - Ден на Освобождението на България от османско иго - национален празник;
- 1 май - Ден на труда и на международната работническа солидарност;
- 6 май - Гергьовден, Ден на храбростта и Българската армия;
- 24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост;
- 6 септември - Ден на Съединението;
- 22 септември - Ден на Независимостта на България;
- 1 ноември - Ден на народните будители - неприсъствен за всички учебни заведения;
- 24 декември - Бъдни вечер,
- 25 и 26 декември - Рождество Христово; Велики петък, Велика събота и Великден - неделя и понеделник, които в съответната година са определени за празнуването му.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2004 г., в сила от 01.08.2004 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2010 г.) Министерският съвет може да обявява и други дни еднократно за национални **официални празници**, както и дни за честване на определени професии, дни за оказване на признателност, и да размества **почивните дни през годината**. В тези случаи продължителността на работната седмица не може да бъде по-голяма от 48 часа, а продължителността на седмичната почивка - по-малка от 24 часа.

в отменената Конституция. Впрочем, в нея правомощието за определяне на официални празници не е предоставено нито на Народното събрание, нито на Министерския съвет.

Впоследствие, при действието на новоприетата Конституция (1991 г.), чл. 154 КТ е допълван, но без промяна по същество, особено що се отнася до втората му алинея.

II. Действащата Конституция на РБългария (КРБ), чрез чл. 84, т. 15 постановява: „Народното събрание определя официалните празници;”

По наше мнение и предвид чл. 84, т.1² КРБ, по-скоро става дума за отделно решение на НС, а не за определянето им чрез закон. Решението също има задължителна сила (чл. 86, ал. 2 КРБ). Ефектът, последиците от решението ще намерят развитие и приложение в законите, чрез които ще се уреждат последиците от него в различни по своя характер и естество обществени отношения. Впрочем, вгледайте с в чл. 154, ал. 1 КТ. Алинеята няма вида и съдържанието на правна норма, характерна за закон, липсват характерните за правна норма хипотеза, диспозиция, санкция. Чрез нея се прокламират (провъзгласени, оповестени, обнародвани) определени дати, които по различни исторически, културни и други причини са обявени/определени за официални празници. Тоест, дори и в действащия си вид нормата на чл. 154, ал. 1 КТ има вида и характера на решение.

Няма пречка, разбира се, да се мисли и за приемане на отделен закон, но тогава ще изникнат въпроси относно неговия предмет и обществените отношения, които той ще регулира (вж. и чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове).

И накрая, от момента на влизането в сила на действащата Конституция (ДВ. бр. 56 от 13.07.1991 г.) Народното събрание не е приемало решение по реда на чл. 84, т. 15 КРБ. Тоест, запазило се е действието на приетия в условията на друга, отменената конституционна среда чл. 154 КТ. А това обстоятелство води към размисъл за наличие на хипотезата на параграф 3, ал. 1 от ПЗР³ на КРБ, предвид изричната т. 15, на чл. 84 КРБ.

III. На горния фон как изглежда втората алинея на чл. 154 КТ? Тази, която буди ежегодните дебати за сливането, отработването на празничните дни и разместването на почивните дни.

От текстът бликат, извират абсурди!

1. В противоречие с чл. 84, т. 15 от действащата КРБ и въз основа на неясно кой текст от отменената Конституция **Министерският съвет** може „... да обявява и други дни (извън определените в ал. 1) еднократно за **национални официални празници**, както и дни за честване на определени професии, дни за оказване на признателност ...”. Излишни са разсъжденията и коментарите. Досттъчно е да кажем, че е налице смесване и изравняване по компетенции на законодателната и изпълнителната власт. **Чрез алинея на закон!?**

² Чл. 84. Народното събрание:

1. приема, изменя, допълва и отменя законите;

³ § 3. (1) Разпоредбите на заварените закони се прилагат, ако не противоречат на Конституцията.

Текстът на алинея втора подлежи на отмяна по законодателен ред, ако някой се сети да инициира съответния законопроект, или чрез Конституционния съд, ако някой се сети да го пита?!

Онези, които са засегнати от съответните актове на МС, основани на чл. 154, ал. 2 КТ, биха могли да ги атакуват по съдебен ред с посочените по-горе аргументи. Конституционна опора за такава атака е чл. 5 КРБ.⁴ Толкова е просто – актовете на МС са приети въз основа на чл. 154, ал. 2 КТ, текст, който не намира опора в решение на НС, прието въз основа на чл. 84, т. 15 КРБ, чрез което да е предоставена възможност на МС да прави това, което Конституцията е предвидила, като изрична компетентност на НС!!!

2. Следващият абсурд е съществуващото във въпросната алинея право на МС да „...размества почивните дни през годината“. Що за право е това?

В действащата КРБ такава не се съдържа. Няма и акт на НС, приет в условията на новата Конституция, който да е създал това право. От къде тогава МС черпи право да „размества почивните дни“?! Отговорът е – от онзи състав на НС, който е приел през 1986 г. Кодекса на труда, в т.ч и чл. 154, ал. 2 КТ.

Отделен въпрос е защо, в каква връзка, наред с празничните дни се появяват почивните дни, които са друга категория на КТ (вж. чл. 136 и чл. 153 КТ).

3. Поставените от бизнеса въпроси за икономическата неефективност на критикуваните актове на МС повдига и въпроси относно тяхната аргументация. Няма яснота защо и въз основа на какви съображения различните състави на МС приема съответните решения за разместване на почивни дни и отработването им впоследствие. Забележете, това става в условията на допустима от чл. 154, ал. 2 КТ **правна възможност, а не задължение за МС. Той, МС, както може да размести, така може и да не прави съответното разместване.** Защо и кога го прави, с какви аргументи, социални или икономически, в услуга и за сметка на един или друг бизнес – не е ясно!

На това положение, практика и произтичащите от тях безмислени спорове, трябва да се сложи край. Но, не с проект за изменение и допълнение на противоконституционния (според нас) чл. 154 КТ, което е продължение на безумието, а с акт на Народното събрание, на което Конституцията е възложила това.

Чавдар Христов
Вицепрезидент на КНСБ

---

⁴ Чл. 5. (1) Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да й противоречат.

(2) Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие.